



Idrætsassistenter

Tekniske servicemedarbejdere og -ledere
i idrætshaller og -anlæg

- forebyggelse • sund kost og motion • instruktør og træner • vejledere
- klimaansvarlig • bygningsansvarlig • event-mager • børn og bevægelse
- massage • handicapidræt • sammenhæng



Vi ved, hvad vi vil

Under denne overskrift har faggrupperne i Teknik- og Servicesektoren i FOA, beskrevet mange af deres nuværende funktioner og kompetencer som ansatte på landets kommunale institutioner. Men nok så vigtigt, giver vi et bud på, hvordan vi mener tingene kan gøres bedre. Bedre for kommunen og for den enkelte institution. Men jo også bedre for den enkelte. Opgaveglidning og samtænkning af opgaver kræver ny viden, nye kompetencer. Det kræver også, at man i kommunen og på tværs af forvaltningerne kan anskue tingene på en ny måde.

Specielt på idrætsområdet mener vi, der er plads til og behov for forbedringer. Kommunerne får et stadigt større ansvar for borgernes sundhed. Derfor bør der være en fælles interesse for at opprioritere hele den forebyggende indsats og specielt sikre gode rammer for at borgerne, fra den yngste til den ældste, kan holde sig i form hele livet.

I denne pjece giver vi vores bud på fremtidens jobområder for tekniske og serviceorienterede medarbejdere inden for idrætsområdet.

Vi håber buddene kan give anledning til nogle konstruktive overvejelser og beslutninger.

Med venlig hilsen

Sektorformand
Reiner Burgwald





FOA forventer at kommunen:

- Laver en samlet plan for en forebyggende indsats med udgangspunkt i kommunens idræts- og sportsfaciliteter
- Laver åbningstider, der tilgodeser alle kommunens borgere
- Sikrer gratis adgang for visse befolkningsgrupper med særlige behov
- Støtter etableringen af en erhvervsuddannelse for idrætsassistenter med fokus på forebyggelse, instruktion og motivation
- Udarbejder en samlet plan for reovering og modernisering af faciliteterne med henblik på energibesparelser

Kommunens gymnastiksale, idrætsanlæg og sportshaller skal være kommunens største aktiv i kampen mod livsstilssygdomme. Ved at inddrage anlæggene i en målrettet forebyggende indsats, vil kommunen ikke alene spare mange penge, men også få glattere og sundere borgere.

Idrætsfaciliteterne skal bruges af andre end ”de i forvejen frelste”. Det er børnene, og alle de der ikke er vokset op med motion og bevægelse som en naturlig del af hverdagen, der skal fokus på.

Børnene, fordi vi her igennem kan sikre dem en god og sund tilgang til motion, sport og bevægelse, og de voksne, der rører sig for lidt, fordi vi dermed kan bidrage til at afbøde den meget markante ulighed, der er i danskernes sundhedstilstand.

Kommunernes idrætsfaciliteter bør være omdrejningspunktet i en målrettet forebyggende kommunal sundhedsindsats. Man bør ikke alene overlade styringen til lokale foreninger og frivillige. Det må være slut med at fralægge sig et ansvar, og kommunerne må, i samarbejde med de relevante medarbejdere, sørge for, at de kommunale idræts-, motions- og sportstilbud henvender sig til alle borgere, og at der gøres en særlig indsats for at motivere især de to ovenfor nævnte befolkningsgrupper.

Kommunens faciliteter skal stilles til rådighed for:

- Byens skoler
- Daginstitutioner
- Dagplejen
- Ældrecentre/-klubber

- Skolefritidsordninger
- Ungdomsklubber
- Sportsklubber

Professionel hjælp til frivillige ildsjæle

Kommunerne skal naturligvis ikke overtage de frivillige foreningers opgaver og virkefelt. Idræts- og sportsforeningerne gør en fantastisk indsats for at motivere til, og fremme gode og sunde livsvaner.

Til gengæld har mange foreninger svært ved at skaffe det nødvendige antal frivillige ledere og lønnede trænere. Det er bl.a. her, vi ser nogle oplagte muligheder for at udvikle faget som idrætsassistent og uddanne og bruge kommunens medarbejdere meget mere målrettet. Idrætsassistenterne skal have en erhvervsuddannelse, hvor der er fokus på de særlige opgaver og





udfordringer, der knytter sig til de forskellige målgrupper.

Ud over de færdigheder, der naturligt kræves for at vedligeholde og drive en idrætshal på en forsvarlig og god måde, er der behov for, at idrætsassistenten har viden om sund kost og motion. Idrætsassistenten skal kunne træne publikum i forskellige idrætsgrene og skal have pædagogisk viden til at motivere såvel, børn, unge, voksne og ældre. Man skal have viden om unge med anden etnisk baggrund, og sikre, at der laves aktiviteter, der også favner disse unge. Erfaringerne viser at de kan være svære at få inddraget i de almindelige idræts- og sportsklubber.

Kort sagt, så skal idrætsassistenten være den professionelle assistance som kommu-

nen stiller til rådighed, og som får ansvaret for at tilbud om motion, sport og bevægelse retter sig mod alle kommunens borgere.

Rammerne skal være i orden

Der er alt for få sports- og idrætsfaciliteter i landets kommuner, og de der findes har ofte meget begrænset adgang for kommunens borgere. De bruges ofte kun af klubber, hvor medlemskab er en betingelse og dermed også en hindring for andre.

Alle kommunens egnede faciliteter skal tænkes ind i en breddere sammenhæng, og skal i større omfang stilles i ”Det sunde livs” tjeneste – det være sig skolernes gymnastiksale og idrætsbaner, legepladser, parker og øvrige sports- og idrætsanlæg. De skal indgå i en sundhedsfremmende helhed, til gavn for alle kommunens borgere.

At bygge, vedligeholde og modernisere disse faciliteter bør ikke betragtes som en udgift, men skal ses som en kommende indtægt eller besparelse for kommunen. Ved at forebygge de sygdomme og skader den enkelte pådrager sig pga. manglende motion, sparer kommunen udgifter til sygedagpenge her og nu, og på sigt en masse udgifter til genoptræning og sygdomsbekæmpelse.

En krone givet ud til en målrettet sundhedsfremmede indsats, tjener sig tifold hjem igen. Det er klart, at borgernes vilje til at deltage i en eller anden



form for motion, hænger sammen med de muligheder der gives, og de rammer, hvorunder motionen foregår.

Moderne udstyr og gode træningsvilkår må være en selvfølge. Bade- og omklædningsfaciliteter skal være i orden og den hygiejniske standard i top.

At bygningerne ligeledes skal have et godt indeklima og der skal gøres meget for at undgå ressourcespild af enhver art, bør i den sammenhæng være en ganske naturlig ting. I FOA mener vi, at staten skal give alle kommuner lånemuligheder til investeringer i alternative energiformer, med det formål, at begrænse brugen af fossile brændstoffer. Sports, idræts- og badeanlæg er energislugere i meget stort omfang. Mange steder ville man med fordel kunne etablere jordvarmeanlæg og solfangere.

Men pengene til investeringerne skal komme fra staten som lån, der afdrages i takt med at investeringen sparer sig hjem, gennem mindre forbrug af konventionelle energiformer.



Servicefag med bid

Udover at rammerne skal være gode, så skal personalet, som skal gennemføre aktiviteterne, skruer træningsprogrammer sammen målrettet den enkeltes behov og ønsker samt træne publikum i forskellige idrætsgrene, være veluddannede og serviceminded. En god oplevelse er alfa og omega for at man kommer igen og er tryk ved den instruktion og vejledning man får.

Idrætsassistenten skal derfor være veluddannet, og i et og alt opfatte sit job som det servicefag, det er tænkt som. Alle idrætsassistenter kan ikke være specialister på alle de områder der måtte være relevante, når det drejer sig om motion og sund livsstil. Og det skal de heller ikke være. Til gengæld er det oplagt, at det nøje overvejes hvilken viden man bør ligge inde med i en kommunal idrætsorganisation. Kostvejledning, rygestop og alkoholforbrug kunne være emner, hvor vejledning tilbydes periodevis i den enkelte idrætshal og som en naturlig del af kommunens sundhedsindsats. Hvorimod træningsprogrammer og grundlæggende instruktion i brug af træningsmaskiner og -redskaber, og udøvelse af de mest almindelige sportsgrene som badminton, tennis, squash og bordtennis, skal kunne tilbydes som en del af den daglige rutine.

At der samtidig laves forskellige events, målrettet særlige befolkningsgrupper, konkurrencer inden for forskellige sportsgrene, og at der løbende afvikles prøvetimer som en appetitvækker, bør høre til de løbende daglige aktiviteter.

Faget som idrætsassistent skal have fokus på at introducere folk til forskellige aktiviteter og gennem mangfoldigheden i aktivitetstilbudene sikre, at mange flere får lyst og mod på at deltage. Idrætsassistenterne skal kommunikere og samarbejde med mange andre personalegrupper i kommunen, som har





funktioner i forhold til borgernes sundhed og sygdom. Herunder social- og sundhedspersonalet, ergo- og fysioterapeuterne og sygeplejersker beskæftiget med f.eks. ældres behov for genoptræning.

En grundlæggende erhvervsuddannelse af idrætsassistenterne med mulighed for at specialisere sig inden for nogle af de nævnte områder, er et must, for at det beskrevne koncept kan blive en succes.

Arbejdets organisering

I dag er brugen af mange idrætsfaciliteter mere eller mindre overladt til enkeltpersoner eller til lokale idræts- og sportsforeninger, efter aftale med den kommunale forvaltning eller en halinspektør. Der er ikke en samlet og målrettet plan for brugen, og dermed heller intet overblik over, hvad ”man får for pengene”.

Enhver kommune bør have en samlet plan for, hvad man vil tilbyde sine borgere af motions- og sportsmuligheder samt nogle klare målsætninger. Derfor bør kommunen lave en helhedsplan over, hvilke tilbud man vil give og hvori tilbuddene skal bestå.

Der bør ses på åbningstider og priser for benyttelse, og der bør målrettet sættes ind over for børn, unge, gamle og de befolkningsgrupper, som har et særligt behov og som normalt ikke føler sig tiltrukket af foreningernes forskellige tilbud.

For visse grupper bør brugen være gratis f.eks. i nærmere afgrænsede tidsrum.

Det afgørende er, at opgaven med at definere og beskrive den forebyggende indsats, som minimum, bliver en forvaltningsmæssige opgave og gerne en opgave, der løses med bidrag fra flere relevante forvaltningsgrene i kommunen.

Fra passiv betragter til aktiv bidrager

Kommunerne må i langt højere grad satse på at stille gode og tidssvarende faciliteter til rådighed for kommunens borgere for at fremme en sundere og mere aktiv livsstil. I dag overlades opgaven på det nærmeste til private fitnesscentre og lokale idrætsforeninger. Mange steder lader man stå til og håber, at taget på sportshallen ikke bryder sammen eller bassinet i svømmehallen ikke bliver utæt.

Kommunen har et ansvar over for alle dens borgere og ikke kun over for de, der kan betale og er motiverede. Derfor skal kommunen have en meget mere aktiv og målrettet tilgang til de nævnte og vigtige sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter.

I FOA deltager og bidrager vi gerne –
Vi ved, hvad vi vil





Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.: 46 97 26 26
www.foa.dk